

сведения за развоя на училищното и читалищно дѣло, напредѣка на книжнината, народни пѣсни и др. Отъ значение сж „Отломѣкъ отъ втора часть на горски пѣтникъ“, „Житие и страдание грешнаго Софрония“, „Българский за независимо имѣ священство, днесъ възбуденъ въпросъ и нихна народна черкова въ Цариградъ“ и др.

„Дунавски Лебедъ“ е първиятъ български революционенъ листъ. Той пръвъ посочи революцията, като неизбѣжно сръдство, шомъ всички други миролюбиви методи не даватъ резултати. Той начерта открито и смѣло пѣтя, по който трѣбва да се насочи българското национално движение и убедителното слово на бореца и публициста Раковски успѣ да раздвижи българския духъ, да събуди свѣтли надежди у угнетения български народъ. Както „Дунавски Лебедъ“, тѣй и „Българска Дневница“, съ своя тактъ, езикъ и тонъ допринесоха за засилване на борбата срещу Фенеръ, за сплотяване силитѣ на българитѣ около една свѣтла идея: признаване българитѣ за отдѣлна народностъ, признаване за българитѣ самостоятелна църковна иерархия.

Така тѣ първи създадоха настроение у българския народъ, съ орѣжие въ рѣка да изтрѣгне неотстъпванитѣ му свободи, настроение, което нѣколко години по-късно се разрази въ страстно желание за кървава борба...

Не само това. Съ своитѣ добре аргументирани статии на френски езикъ, особно по църковната проблема, „Дунавски Лебедъ“ допринесе не само за осведомяване на външния свѣтъ по българскитѣ въпроси, но и постави началото на една умѣло водена пропаганда, — по модеренъ начинъ — чрезъ печата. Всички периодични издания преди „Българска Дневница“ и „Дунавски Лебедъ“ бѣха предназначени изключително за „вътрешно употребление“, — да служатъ за културното издигане или за пробуждане националното съзнание на българския народъ; вестницитѣ на Раковски, обаче, посочиха на народнитѣ дейци, че успоредно съ дейността между народа трѣбва да се работи и за опознаването на външния свѣтъ — да се върши широка пропаганда за българската кауза.

И двата вестника сж списвани на своеобразния езикъ на Раковски. Отъ „Дунавски Лебедъ“ сж излѣзли всичко 62 броя, последниятъ на 24 декемврий 1861 година. Той е ималъ 500 абонати, отъ които платили само 360.¹⁾

Въ 1862 година избухна сръбско-турската война, въ която взе участие и Раковски съ „българския български легионъ“. Движение въ България не можеше да се създаде, тѣй като Михаилъ Обреновичъ наскоро сключи миръ съ Турция и легионеритѣ бѣха принудени да напуснатъ Българдъ. Въпрѣки неискреността на Михаилъ къмъ бълга-

¹⁾ Вж. „Д. Лебедъ“, бр. 33, 11 май 1861 г.